



LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL UŽDAROSIOS AKCINĖS BENDROVĖS „NANOTEKAS“ SKUNDO NR. 5D-2026/2.18-937 PRIEŠ VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ

2026-06-11 Nr. PA-76
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Seimo kontrolierius 2026 m. birželio 1 d. gavo uždarajai akcinei bendrovei „Nanotekas“ (toliau – Pareiškėjas) atstovaujančio advokato X (toliau – Atstovas) skundą dėl Vilniaus miesto savivaldybės (toliau tekste ir citatose – Savivaldybė) administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), susijusių su Pareiškėjo prašymo leisti laikinai naudotis esamu įvažiavimu neišnagrinėjimu per teisės aktuose nustatytą terminą ir vėliau priimtu sprendimu atsisakyti tenkinti šį prašymą (toliau – Skundas).

2. Atstovas Skunde nurodo:

2.1. Pareiškėjui nuosavybės teise priklauso žemės sklypai, esantys <...> ir <...> (toliau – ir žemės sklypai) Vilniuje, kuriuose Pareiškėjas planuoja vykdyti statybos darbus. Savivaldybės administracija 2022 m. kovo 14 d. išdavė žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projekto rengimo reikalavimus, kuriuose buvo numatyta, kad eismo jungtis su Molėtų plentu nėra galima. Vėliau Savivaldybė siūlė sprendinius, susijusius su privažiuoimu per <...> gatvę, taip pat informavo, kad galutiniai susisiekimo sprendiniai galėtų būti nustatyti parengus detalų planą.

2.2. Pareiškėjas, siekdamas įgyvendinti Savivaldybės siūlomus sprendinius, sujungė žemės sklypus ir pakeitė jų naudojimo paskirtį į komercinę, taip pat sutiko inicijuoti detaliojo plano rengimą. Kadangi detaliojo plano rengimo procedūros užtrunka, o statybos darbams atlikti Pareiškėjui yra būtinas faktinis patekimas į žemės sklypus, 2025 m. rugsėjo 25 d. jis kreipėsi į Savivaldybę su prašymu leisti laikinai naudotis esamu, faktiškai naudojamu įvažiavimu iš Molėtų plento pusės statybos darbų laikotarpiu. Negavęs atsakymo į šį prašymą, Pareiškėjas 2025 m. lapkričio 20 d. pateikė pakartotinį prašymą.

2.3. 2026 m. sausio 26 d. Savivaldybė pateikė atsakymą, kuriuo atsisakė tenkinti Pareiškėjo prašymą leisti laikinai naudotis esamu įvažiavimu, motyvuodama tuo, kad Molėtų plentas priskirtas B kategorijos gatvėms, o pagal galiojančius teritorijų planavimo dokumentus ir teisės aktus eismo jungtis į Pareiškėjo žemės sklypą numatyta iš kitos, žemesnės kategorijos susisiekimo infrastruktūros.

2.4. Seimo kontrolieriaus prašoma pradėti tyrimą dėl Savivaldybės administracijos Infrastruktūros grupės veiksmų (neveikimo), susijusių su Pareiškėjo prašymų suteikti laikiną leidimą naudotis įvažiavimu, nagrinėjimu.

3. Atstovas kartu su Skundu Seimo kontrolieriui pateikė ir kitą tyrimui reikšmingą informaciją (1 priedas).

TYRIMO IŠVADOS

4. Tyrimui aktualus teisinis reguliavimas, įtvirtintas Seimo kontrolierių įstatyme (toliau – ir SKĮ), Viešojo administravimo įstatyme (toliau – ir VAĮ), Vietos savivaldos įstatyme (toliau – ir VSĮ), ir teismų praktika, suformuota Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo jurisprudencijoje, pateikiami 2 ir 3 prieduose.

5. Prieš pateikiant tyrimo išvadas dėl Pareiškėjo prašymo leisti laikinai naudotis esamu įvažiavimu neišnagrinėjimu per teisės aktuose nustatytą terminą, atkreiptinas dėmesys į Savivaldybės administracijos 2026 m. sausio 26 d. priimtą sprendimą, kuriuo buvo atsisakyta tenkinti Pareiškėjo prašymus leisti laikinai naudotis esamu įvažiavimu. Pagal VSĮ 6 straipsnio 32 punktą (2 priedo 3 punktas) savivaldybių savarankiškosioms funkcijoms priskiriama vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas ir saugaus eismo organizavimas, todėl sprendimai dėl eismo organizavimo patenka į Savivaldybės kompetencijos sritį.

Savivaldybės administracijos 2026 m. sausio 26 d. atsakymas pagal pobūdį laikytinas administraciniu sprendimu, kaip jis apibrėžtas VAĮ 2 straipsnio 5 dalyje (2 priedo 2 dalis), t. y. teisės aktų nustatyta tvarka išreikšta vienkartinė viešojo administravimo subjekto valia, skirta konkrečiam asmeniui. Nagrinėjamu atveju Pareiškėjas nesutinka su Savivaldybės 2026 m. sausio 26 d. priimtu sprendimu atsisakyti tenkinti jo prašymus leisti laikinai naudotis įvažiavimu iš Molėtų plento į jam priklausančius žemės sklypus. Toks Pareiškėjo nesutikimas su šiuo sprendimu pagal pobūdį laikytinas administraciniu ginču dėl teisės, o tokių ginčų nagrinėjimas Seimo kontrolierių kompetencijai nepriskirtas.

Pagal SKĮ 12 straipsnio 1 dalį (2 priedo 1 dalis) Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje, taip pat skundus dėl pažeidimų, padarytų teikiant viešąsias paslaugas smulkiąjam ir vidutiniam verslui. Kartu pažymėtina, kad, Seimo kontrolieriai, vykdydami įstatymu suteiktus įgaliojimus, neatlieka ir negali perimti viešojo administravimo subjekto (Savivaldybės) funkcijų, taip pat negali spręsti klausimų, kuriuos pagal kompetenciją privalo nagrinėti atitinkama viešojo administravimo institucija. Seimo kontrolieriams nėra suteikta kompetencija spręsti administracinius ginčus tarp asmens ir viešojo administravimo subjekto (Savivaldybės) dėl priimtų administracinių sprendimų, taip pat keisti, panaikinti tokius sprendimus arba įpareigoti viešojo administravimo subjektą priimti kitokį sprendimą. VAĮ 14 straipsnyje nustatyta (2 priedo 2 dalis), kad asmuo turi teisę apskųsti viešojo administravimo subjekto priimtą administracinį sprendimą, atsakymą į prašymą ar skundą, veiksma (neveikimą) arba vilkinimą atlikti kompetencijai priskirtus veiksmus tam pačiam ar aukštesniam pagal pavaldumą viešojo administravimo subjektui, išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucijai arba administraciniam teismui. Atsižvelgiant į tai, tokių ginčų nagrinėjimas priskirtas administracinių ginčų komisijų ir administracinių teismų kompetencijai, tačiau, kaip minėta, nepriskirtas Seimo kontrolieriaus kompetencijai, todėl Savivaldybės administracijos 2026 m. sausio 26 d. atsakymo turinys, jame pateikti motyvai ir teisės aktų taikymas šioje pažymoje nėra vertinamas. Ginčus nagrinėjančioms institucijoms (Lietuvos administracinių ginčų komisijai, administraciniam teismui) yra suteikta teisė spręsti viešojo administravimo srities ginčus ir įvertinti viešojo administravimo subjekto veiksmus (neveikimą), sprendimus, ar konkrečiu atveju jo veiksmai (sprendimai) atitinka teisės aktų reikalavimus, ar nėra viršijamos kompetencijos ribos, taip pat ar teisės aktas arba veiksmas (neveikimas) neprieštarauja tikslams ir uždaviniams, dėl kurių institucija buvo įsteigta ir gavo įgaliojimus. Nesutikdamas su Savivaldybės administracijos 2026 m. sausio 26 d. priimtu administraciniu sprendimu, Pareiškėjas turėjo teisę jį ginčyti teisės aktuose nustatyta administracinių ginčų nagrinėjimo tvarka ir terminais.

6. Atsižvelgiant į Skunde nurodytas faktines aplinkybes ir su Skundu pateiktą kitą tyrimui reikšmingą informaciją (1 priedas), teisinį reguliavimą (2 priedas) ir teismų praktiką (3 priedas), pateikiamos toliau išdėstytos tyrimo išvados dėl Pareiškėjo prašymo leisti laikinai naudotis esamu įvažiavimu neišnagrinėjimu per teisės aktuose nustatytą terminą.

Pareiškėjas 2025 m. rugsėjo 25 d. kreipėsi į Savivaldybę su prašymu leisti laikinai naudotis, jo teigimu, esamu ir faktiškai naudojamu įvažiavimu statybos darbų laikotarpiu ir iki bus parengtas detalusis teritorijos planas (1 priedo 1 punktas). Šis kreipimasis pagal turinį laikytinas asmens prašymu, kaip tai apibrėžta VAĮ 2 straipsnio 10 dalyje (2 priedo 2 punktas), t. y. asmens kreipimusi į viešojo administravimo subjektą (Savivaldybę), nesusijusiu su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu, kuriuo prašoma atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus. Atsižvelgiant į tai, šiam prašymui taikytini ir VAĮ nustatyti prašymų nagrinėjimo terminai.

Vadovaujantis VAĮ 10 straipsnio 4 dalimi (2 priedo 2 punktas), viešojo administravimo subjektas administracinį sprendimą dėl asmens prašymo turi pateikti per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos, o esant objektyvioms priežastims šis terminas gali būti pratęstas, bet ne ilgiau kaip 10 darbo dienų. Taigi, šiuo atveju Savivaldybės administracija, gavusi Pareiškėjo prašymą 2025 m. rugsėjo 25 d., turėjo pateikti atsakymą ne vėliau kaip iki 2025 m. spalio 23 d., arba, pratęsus terminą, – ne vėliau kaip iki 2025 m. lapkričio 6 d. Kaip matyti iš tyrimo medžiagos (1 priedo 2 punktas), iki šių terminų Savivaldybė Pareiškėjui atsakymo nepateikė. Nesulaukęs atsakymo, Pareiškėjas 2025 m. lapkričio 20 d. pakartotinai kreipėsi į Savivaldybę, prašydamas pateikti informaciją dėl 2025 m. rugsėjo 25 d. prašymo. Savivaldybės atsakymas jam buvo pateiktas 2026 m. sausio 26 d. (1 priedo 3 punktas), t. y. praėjus reikšmingai ilgesniam laikui, nei nustatyta VAĮ.

Seimo kontrolieriaus vertinimu, dėl šių pažeidimų Pareiškėjui pagrįstai galėjo kilti neaiškumų, kada jis gali tikėtis ir ar apskritai gali tikėtis atsakymo į 2025 m. rugsėjo 25 d. pateiktą prašymą. Pabrėžtina, kad teisės aktuose nustatyti terminai suteikia stabilumo ir aiškumo teisiniuose santykiuose. Terminų nesilaikymas nėra suderinamas su įstatymų viršenybės, teisėtų lūkesčių apsaugos, teisinio tikrumo ir teisinio saugumo bei gero administravimo principais. Asmenys, besikreipiantys į viešojo administravimo subjektus, pagrįstai tikisi, kad šie savo funkcijas vykdys laikydamiesi teisės aktuose nustatytų terminų. Atkreiptinas dėmesys ir į Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo taikomą praktiką (3 priedas), pagal kurią viešojo administravimo subjektams nustatyti procedūriniai terminai sprendimams priimti yra skirti užtikrinti, kad administracinis procesas nebūtų pernelyg užtęsiamas, o viešojo administravimo subjektai laiku įvykdytų jiems pavestą kompetenciją.

Seimo kontrolierius, apibendrinamas tai, kas išdėstyta, pažymi, kad Savivaldybės administracija savo veikloje privalo vadovautis gero administravimo, atsakingo valdymo, atsakomybės už priimtus sprendimus ir įstatymo viršenybės principais, o atlikdama savo funkcijas pagal kompetenciją, turi laikytis teisės aktuose nustatytų terminų ir tvarkos. Nagrinėjamu atveju Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmai, kai Pareiškėjo 2025 m. rugsėjo 25 d. prašymas nebuvo išnagrinėtas per teisės aktuose nustatytą terminą, niekaip nedera su šiais principais. Seimo kontrolierius pripažįsta, kad Pareiškėjo teisė į gerą administravimą buvo pažeista, ir jo Skundą pripažįsta pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

7. Vadovaudamasis Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Seimo kontrolierius nusprendžia

uždarajai akcinei bendrovei „Nanotekas“ atstovaujancio advokato X skundą dėl Vilniaus miesto savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), susijusių su Pareiškėjo prašymo leisti laikinai naudotis esamu įvažiavimu neišnagrinėjimu per teisės aktuose nustatytą terminą, pripažinti pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

8. Vadovaudamasis Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 17 punktu, Seimo kontrolierius **Vilniaus miesto savivaldybės merui** rekomenduoja:

8.1. atkreipti dėmesį į tai, kad atsakymas Pareiškėjui nebuvo pateiktas per teisės aktuose nustatytą terminą, ir imtis priemonių užtikrinti, kad ateityje atsakymai į asmenų prašymus ir skundus būtų teikiami vadovaujantis teisės aktų nuostatomis;

8.2. atsižvelgus į Civilinio kodekso 4.37 straipsnyje įtvirtintą nuosavybės teisės turinį bei Statybos įstatyme nustatytas statytojo teises, įvertinti galimybes imtis priemonių (priimti sprendimus), kad, laikantis teisės aktų reikalavimų, proporcingumo ir gero administravimo principų bei nepažeidžiant viešojo intereso, Pareiškėjui būtų sudarytos galimybės įgyvendinti savo teises.

Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.

Apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus prašoma informuoti Seimo kontrolierių (rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus ir juos pagrindžiančius dokumentus Seimo kontrolieriui pateikti el. p. ombuds@lrski.lt arba per E. pristatymo informacinę sistemą).

Seimo kontrolierius

Aleksandr Radčenko

SKUNDE PATEIKTA INFORMACIJA

1. Pareiškėjo 2025 m. rugsėjo 25 d. prašyme „Dėl leidimo laikinai naudotis esamu įvažiavimu“, adresuotame Savivaldybei, nurodyta:

„Mes, sklypo esančio adresu <...>, Vilniuje [...], savininkai, norime atlikti statybos darbus ir naudotis šiuo sklypu. Prašome, kol bus atliktas detalaus teritorijos plano rengimas pagal Savivaldybės administracijos siūlomus sprendinius (2025-06-25 Nr. A51-106681/25), leisti laikinai naudotis esamu, šiuo metu naudojamu, *de facto* įvažiavimu iš Molėtų pl. Pusės. [...].“

2. Pareiškėjo 2025 m. lapkričio 20 d. pakartotiniame prašyme „Dėl leidimo laikinai naudotis esamu įvažiavimu“, adresuotame Savivaldybei, nurodyta:

„[...] kreipiuosi dėl informacijos pateikimo pagal prašymą [...], pateiktą 2025-09-25. Šio prašymo atsakymo terminas baigėsi 2025-10-21. [...] atsakymo nesulaukėme, todėl kreipiamės pakartotinai.“

3. Savivaldybės administracijos Infrastruktūros grupės 2026 m. sausio 26 d. atsakyme Nr. A51-16706/26 nurodyta:

„Savivaldybės administracijos pavedimu teikiame atsakymą į Jūsų raštus Nr. A50-31612/25, A50-38748/25 dėl leidimo laikinai naudotis esamu įvažiavimu.

Informuojame, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 2 straipsnio 44 dalimi ir 24 straipsniu, rengiant statinių projektus privaloma gauti prisijungimo prie susisiekimo komunikacijų sąlygas.

Pažymime, kad atsakymas dėl prisijungimo prie susisiekimo komunikacijų sąlygų išdavimo žemės sklypui <...> Jums buvo pateiktas 2025-06-25 raštu Nr. A51-106681/25, kuriame nurodyta, jog:

„vadovaujantis žemės sklypų <...>, <...> (kadastro Nr. <...> ir Nr. <...>) formavimo ir pertvarkymo projekto sprendiniais, žemės sklypo (kadastro Nr. <...>) eismo jungtis numatyta su viešąja savivaldybės infrastruktūra – privažiavimo keliu nuo <...> gatvės, kuris šiuo metu nėra suprojektuotas ir nėra įrengtas, todėl žemės sklypo (kadastro Nr. <...>) eismo jungties projektavimui prisijungimo prie susisiekimo komunikacijų sąlygos negali būti išduodamos.“

Kadangi nurodytos aplinkybės nepasikeitė, pozicija dėl eismo jungties į žemės sklypą <...> nėra keičiama.

Papildomai informuojame, kad pagal Vilniaus miesto bendrojo plano susisiekimo sprendinius Molėtų plentas priskirtas B kategorijos gatvėms. Vadovaujantis STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“, B kategorijos gatvės yra intensyvaus eismo gatvės, kurių pagrindinė paskirtis – užtikrinti susisiekimą tarp miesto funkcinų zonų, rajonų, centrų, didžiųjų transporto stočių bei ryšius su užmiesčio keliais.

Atsižvelgiant į tai, eismo jungčių įrengimas iš aukštesnės kategorijos gatvių į gretimą žemės sklypus neleidžiamas, kai tai neatitinka normatyvinių reikalavimų ir kelia grėsmę eismo saugai bei gatvės funkcionalumui. Susisiekimo infrastruktūra turi būti naudojama pagal jos paskirtį ir kategoriją, prioritetą teikiant eismo saugai, transporto srautų pralaidumui ir viešajam interesui, o ne individualiems sklypų aptarnavimo poreikiams. Pagal patvirtinto žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projekto sprendinius eismo jungtis į nagrinėjamą žemės sklypą yra numatyta ir galima iš žemesnės kategorijos privažiavimo kelio, kuris atitinka galiojančių teisės aktų reikalavimus. Atsižvelgiant į tai, alternatyvus ir teisės aktus atitinkantis privažiavimas yra užtikrinamas.

Atsižvelgiant į išdėstytas aplinkybes, teisinio pagrindo leisti įrengti ar laikinai naudotis įvažiavimu iš B kategorijos Molėtų plento nėra, todėl Jūsų prašymas netenkinamas.“

TYRIMUI REIKŠMINGOS TEISĖS AKTŲ NUOSTATOS

1. *Seimo kontrolierių įstatymo (SKĮ) 12 straipsnio „Seimo kontrolierių tiriami skundai“ 1 dalis:* „Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje, taip pat skundus dėl pažeidimų, padarytų teikiant viešąsias paslaugas smulkiąjam ir vidutiniam verslui.“

2. *Viešojo administravimo įstatymo (VAĮ):*

2 *straipsnio „Pagrindinės šio įstatymo sąvokos“:*

5 *dalis:* „Administracinis sprendimas – teisės aktų reglamentuotu būdu ir (ar) forma išreikšta vienkartinė viešojo administravimo subjekto valia dėl teisės taikymo, privaloma ir skirta konkrečiam asmeniui ar individualiai apibrėžtai asmenų grupei.“

10 *dalis:* „Prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus.“

10 *straipsnio „Administracinių sprendimų priėmimas“ 4 dalis:* „Viešojo administravimo subjektas administracinį sprendimą dėl asmens prašymo ar skundo turi priimti per 20 darbo dienų nuo tokio prašymo ar skundo gavimo dienos. Kai dėl objektyvių priežasčių per šį terminą administracinis sprendimas negali būti priimtas, viešojo administravimo subjektas šį terminą gali pratęsti ne ilgiau kaip 10 darbo dienų. Asmeniui apie tokį termino pratęsimą per 5 darbo dienas nuo sprendimo pratęsti terminą priėmimo dienos pranešama raštu ir nurodomos pratęsimo priežastys.“

14 *straipsnis „Administracinio sprendimo apskundimas“:*

„Asmuo turi teisę apskusti viešojo administravimo subjekto priimtą administracinį sprendimą ar kitokį viešojo administravimo subjekto atsakymą į asmens prašymą ar skundą arba veiksmą (neveikimą), taip pat viešojo administravimo subjekto vilkinimą atlikti jo kompetencijai priskirtus veiksmus šio įstatymo nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo administracinio sprendimo ar atsakymo įteikimo (paskelbimo) asmeniui šio įstatymo 13 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka dienos ar veiksmo (neveikimo) arba vilkinimo paaiškėjimo asmeniui dienos tam pačiam viešojo administravimo subjektui arba aukštesniam pagal pavaldumą viešojo administravimo subjektui, arba kitų įstatymų, reglamentuojančių ginčų, kylančių iš administracinių teisinių santykių, nagrinėjimą, nustatyta tvarka išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucijai, arba administraciniam teismui.“

3. *Vietos savivaldos įstatymo (VSI) 6 straipsnis „Savarankiškosios savivaldybių funkcijos“:* „Savarankiškosios (Konstitucijos ir įstatymų nustatytos (priskirtos)) savivaldybių funkcijos: [...]; 32) savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas ir saugaus eismo organizavimas; [...].“

TYRIMUI REIKŠMINGA TEISMŲ PRAKTIKA

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2013 m. spalio 8 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A602-1189-13/2013:

„Viešojo administravimo subjektui nustatomi procedūriniai terminai sprendimo priėmimui, tokie terminai yra skirti užtikrinti, kad administracinis procesas nebūtų pernelyg užtęsiamas, o viešojo administravimo subjektai įvykdytų jiems pavestą kompetenciją. Minėtų terminų pažeidimas [...] neatleidžia viešojo administravimo subjektą nuo pareigos priimti administracinį sprendimą [...].“